

Borut Savski – »Posodi polni zvoka« (2006)

Glej tudi izpeljave pri projektih »Plesalec/plesalka«, »Črnobelo«, »Električni Jezus« in eksperimentalno-glasbenih nastopih...

Izhodiščni domislek o dveh gibajočih se, eno na drugo nanašajočih se kroglah (-> posodah polnih zvoka), se na koncu (tega besedila) sestavi s pričujočim razmislekom o fluidnem prostoru, ki naj bi ga na zvočnem dogodku vsi mi začutili in zaradi neposredne izkušnje morda tudi doživeli kot morebitni katarzični moment.

Posodi polni zvoka, Moderna galerija, galerija Kapelica, Mala galerija (Ljubljana 2006)

O fluidnem prostoru

Fluidnost (tekočinskost, pretočnost) seveda "merimo" v zvočnem polju (ker smo pač zvočni umetniki). Fluidnost pomeni, da lahko prisotne mase razmeroma lahko prehajajo ena mimo druge, se skupaj vrtinčijo, poljubno krožijo, usodnejših trkov (-> konfrontacij) pa zaradi mehкости materiala pravzaprav ni. Dinamične spremembe v poljubnem od prisotnih objektov / zvokov se mehko prenesejo do roba prostora, nekje doživijo resonanco, drugje pa se omilijo. Seveda govorim predvsem v metaforičnem jeziku - v prenesenem pomenu - o svetu, ki bi bil mehkejši, poljubnejši, bolj odprt.

Nasprotni kakršni koli fluidnosti namreč stoji (ali: pred stanjem fluidnostjo obstaja) - trdnost. Trdnost nespremenljivih relacij, velikih inercij - inertnega prostora. Prostora, v katerem se nič ne zgodi, kjer je vse jasno, vsa vprašanja pa imajo odgovore. Mera inertnosti so inercije, ki vztrajajo med relacijami veličin /

objektov / entitet v prostoru. Spreminjajo se počasneje, kot pa jih mi dojemamo, zato se zdijo nespremenljive. Utekočinjanje določenih relacij pomeni zmanjšanje odzivnega časa so-odnosov, zmožnost zaznavanja pretakanja časa.

A vendarle šele zunanja (trdna) točka omogoči meritev - uvid v spremembe. Zato je potrebna konstrukcija situacije - dogodka.

Konstrukcija / kompozicija zapoveduje:

Dve kroglasti posodi sta opremljeni z enostavno motoriko in bolj kompleksno sensoriko. Občutljivi sta za zvok, ki ga slišita, a ga tudi proizvajata (nadzirana mikrofonija). Od tod tudi teza, da sta posodi polni zvoka. Eno drugo lahko tudi zaznata (infrardeči senzor) in tedaj spremenita smer. To naj bi omogočilo postopno cikcakasto približevanje posod, kar pa nas ne zanima več, a za posodi je to nekaj, čemur lahko rečemo vodilo / motiv (pri človeku bi to imenovali celo smisel). Preprosta samonanašajoča se algoritmika proizvede / rodi nekakšno avtonomijo stroja.

Dve opisani kotaleči se krogli tako postaneta ovčici in potrebujeta pastirja. Vendar je bil pastir (s palico) prisoten že prej! To je želja muzikanta, ki je imel željo po konkretnem zvoku - rezek, glasen udarec s palico. Posodi tako zaradi pastirja postaneta ovčici. Palica ob dodatku zvočno občutljive podlage postane glasbeni inštrument. Prav to pa lahko določi tudi kvaliteto preostalega igranja. Mehak zvok posod in rezkost udarcev ob tla in po strunah.

Tretja entiteta se je kristalizirala okoli manipulacije podobe in pretvorbe v zvok. To algoritmiko poganjajo vizualni podatki neposredno s samega prizorišča, tako da smo v ta segment kot spremenljivke vključeni vsi prisotni. Projekcija nas samih v prostor pred / za nami bi lahko bila priložnost za nov aspekt, a bodi dovolj. K fluidnosti bomo dodajali še z enim pomagalom - s spreminjanjem položajev posameznik zvokov med štirimi zvočniki.

Ena od Posod še vedno nastopa kot t.i. potujitveni objekt (skupaj s t.i. videografično projekcijo). V tej obliki je do neke mere napolnjena z vodo. Voda namreč zaradi »fluidnosti« vnaša zanimivo dinamično »inercijo« - ritem gibanja, ki bi morda lahko prispeval k navidezni »avtonomiji«. Posoda je opremljena tudi z akcelerometrom, ki podatke o gibanju brezžično posreduje računalniku. Slogan: »Voda je življenje«. Sodelovanje z avstrijskim eksperimentalnim glasbenikom Klausom Filipom.

Ena od posod maja 2007 v Bratislavi, Slovaška

